

M e s e d é l u t á n

Édes anyámnak

Csendes alkonyat volt,
Ahogy hazaértem,
Avé Máriára
Harangoztak éppen.

Ültél a ház előtt
A régi kis padon,
Könnyekkel szemedben,
Sóhajjal arcodon.

Letérdeltem eléd,
Közletről néztelek,
Ugy eltévedt rajtam
Jóságos két szemed.

Kerested a régi,
Derült vonásokat,
Ragyogó szememet,
Nevető arcomat.

Az arcom oly törött,
A szemem sem ragyog:
Miről is tudtad meg,
Hogy a fiad vagyok?

Hazajöttem anyám,
Beteg vagyok lelkem,
Anyai szerelmed
Gyógyítson meg engem.

Taníts meg engemet
Még egyszer nevetni,
Taníts meg remélni,
Taníts meg szeretni.

Vigy el, ahogy régen
Az első misére, —
Mutasd meg még egyszer
Az utat az égbe.

Ugy-e megvannak még
A glóriás szentek,
A kik énnálam is
Még többet szenvedtek.

Mutasd meg őrizóm
Az Isten bárányát
Mondd, hogy csókoljam meg
A feszület lábát.

A nagy kereszt alatt
Térdeljünk le ketten,
S mondjuk el mint régen:
Hiszek egy Istenben...

Móra István.

Első ábécés könyvem

Mikor hat esztendősem lettem, a kántor fogadott fia így szólt hozzám egy szeptemberi vasárnapon:

— Ezentul te is iskolába jársz ám. Nekem már van ábécés könyvem. Tizenhárom krajcár volt és tarka a felele.

Ezek a szavak csak olyan odadobott szavak voltak, s mégis elkezdtek égetni a lelkemet. Károlynak már van ábé-

cés könyve. Tizenhárom krajcár volt és tarka a fedele. Teremtő édes Istenem, mikor lesz nekem tarkafedelű tizenhárom krajcáros ábécés könyvem, melyet majd a hónom alá veszek, s úgy megyek az alszgeből a cserepesfedelű iskolába, mely a templom mellett vagyon, hol a kántor ur tanítja azt a sok fiut.

Szabó Bernáték háza előtt nagy szivszorongva kikerültem a ludakat, illedelmesen köszöntem az öreg Sükösdnek, s a házunk előtt leültem egy kőre.

Jóska, a serfőző fia, kérdezte, hogy miért busulok.

Elmondtam neki az én nagy bánatomat s ő így válaszolt:

— Te, az iskolába minden fiunak kell egy hasáb fát vinni, minden reggel. Én adok neked is. Jó lesz? Ha pedig nagy a sár, akkor falábon megyünk. Kérd meg Mihály bácsit, hogy csináljon neked falábat.

Az ábécés könyv gondját most újabb gond váltotta fel: a faláb gondja. Hogy megtelik az ember szive néha ilyen apró gondok mérhetetlen nagy keserűségével.

Az ábécés könyvet pénzért adják. Tizenhárom uj krajcár igen sok pénz. Én hogy tudjak egyszerre annyi pénzt kérni, mikor a szerdai hetivásáron egy kupa száraz babért egy garast (4 fillér) is nehezen adnak az emberek! Aztán a faláb?... Mikor tanulok meg falábon járni? Mit csinállok, ha a Kis-utcánál megkerget a Verszánék kutyája? A falábhoz szij is kell, mert a zsineg hamar elszakad...

Édesanyám későn jött haza aznap a mezőről. Együtt tüzet csináltunk a nyitott kemencében. Éhes is voltam, szomorú is voltam, de inkább szomorú, mint éhes.

— Édesanyám, igaz-e, hogy az ábécés könyvnek tizenhárom uj krajcár az ára?

— Lesz az annyi, lelkem fiam!...

— Az sok pénz, ugy-e?

— Sok bizony, ha az embernek nincsen. De a jó Isten majd kirendeli.

...Igen, az én édesanyám így szokta volt mondani, s amint ez nekem most eszembe jut, csodálatosképen föléd szivemben az a végtelen, határtalan nagy hit, mely a jó Istenben összpontosított mindent: a bunak csodálatos megszakasztását, a remény szikrájának hirtelen lánggá lobbanását; miként válik a lehetetlen lehetségessé; a könny mosollyá, a bánat örömmé.

— Az Isten majd kirendeli!

Az ábécés könyv eszerint megvolt. Tudtam, hogy édesanyámnak a jó Isten kirendeli. Annak is majd tarka lesz a teteje, s ugyanazok a betűk lesznek benne, mint a Miklós Károlyéban. Jóska ad mindennap egy hasáb fát, —

no most még a faláb!...

A szegény embernek kell a pénz sóra, gyertyára, adóra, meg kell a csizmáját talpaltatnia. Bizony legutolsó az ábécés könyv, melynek voltaképen az ember, főleg a szegény ember semmi hasznát sem veheti. Eltelt egy nap, két nap, tíz nap, — s még nem volt ábécés könyvem.

Mennyit kesergettem az én édes jó anyámat emiatt a könyv miatt!

Egyszer aztán levettem az almárium tetejéről a nagy imádságos könyvet, s néztem az öreg betűket. Az egyiknek pipája volt, a másik tótágast állott, a harmadik háttal fordult a melléte állónak. Sok betű vörös volt és nagyobb, mint a többi, ezek a főbb betűk — gondoltam magamban.

Aztán odahívtam édesanyámat, s rendre megkérdeztem, mi a neve a vörösnek, a nagyhasúnak, a vékonylábnak, a háromlábnak. És ő szépen sorjában megmondotta. Egy szót ki is olvastunk ketten. Ezt a szót: Isten.

Nosza végigmentem az egész oldalon, azután a másikon, s mindenütt megtaláltam azt a szót... Igen, az Istent mindenütt megtalálja az ember, csak keresse és jól keresse, és olyan szeretettel keresse, mint én kerestem az édesanyámmal...

Mekkora mohóság szállott meg. Mintha azt az imádságos könyvet csak azért irták volna, hogy én mindjárt az egészet elolvassam! Ismertem az U-t, s addig nem volt nyugtom, míg az utána következő betűkből ki nem hüvelykeztem az egész értelmét.

Az egyik ángyomasszony, aki a »csurgó«
kútnál lakott, megállott az ajtóban, s hallgatta, hogy rakosgatom egymás mellé a könyv szavait. Összecsapta a kezét s így kiáltott föl:

— Te, legényke, te!... Hát a könyvből olvasod azokat! Ó, te legényke!... te!...

A tanuláshoz képest, amit édesanyámmal csináltunk! A kis hajlék homálya, a tenyéryi ablak, a füstfogta gerendák, a vén imádságos könyv, az ákombákom betűk, miket az üszkös faágacska pingáltam, első drága tanítómnak, édesanyámnak ragyogó arca: ó, ti szép, ti édes emlékek, életem legszebb emlékei!

Még nem volt ábécés könyvem, tarka fedelű, melyet tudós ember irt s ime a jó Isten az édesanyám kérésére kirendelte nekem az ábécés könyvet, megadván az első szót: Isten neve volt ez s az imádságos könyv átváltozott nekem ábécés könyvvé. Mert amint benne van az ábécés könyv a világ legtudósabb könyveiben, azonképen benne van az Ur imádságában is. Csak annyi szeretet kell hozzá, mint az édesanyámé...